

СИЛАБУС КУРСУ ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ ТА МУЗИЧНОГО АПАРАТУ (УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ)

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».

Освітня програма «Музичне мистецтво естради»

Рік навчання: I, Семестр: 1 Кількість кредитів: 3

Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу

**Машковцев Євгеній Аркадійович, викладач
кафедри Музичне мистецтво естради**

Контактна інформація: truecolorsband@ukr.net

Проеквізити освітнього компоненту: Теорія музики.

Постреквізити освітнього компоненту: Спеціальний клас (за видами), Методика викладання фахових дисциплін (за видами), Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Педагогічна практика.

Призначення освітнього компоненту

Процес формування виконавського апарату включає в себе питання положення корпусу, рук, ніг що грає, а також сукупність прийомів і методів, при яких дії виконавця будуть максимально доцільні, ефективні і економічні. Виконавець повинен твердо знати психофізіологічний механізм руху частин рук (плече, передпліччя, кисть, пальці). Раціональна постановка допомагає виконавцю при найменших витратах сил і часу досягти якісних результатів гри. Задача правильної постановки - сприяти ефективній, дисциплінованій організації занять на інструменті, адаптації виконавського апарату до особливостей звуковидобування і будови того або іншого інструмента, а також до фізіологічних ігрових навантажень. Постановка характеризується особливим психофізіологічним фоном, що відображає стан оптимальної готовності музиканта до досягнення максимального ігрового результату і необхідної виконавської форми.

Технічна майстерність залежить від:

1. розслаблення виконавського апарату (руки, ноги);
2. гнучкість, рухливість грон і пальців;
3. добре розвинена координація всіх чотирьох кінцівок;
4. чітка і швидка узгодженість рухів.

Дрібна моторика - здатність виконувати задачі, що вимагають скоординованої роботи виконавського апарату. Навики дрібної моторики використовуються для виконання таких точних дій, як гра на музичних інструментах. Освоєння навиків дрібної моторики вимагає розвитку більш дрібних м'язів, ніж для великої моторики.

Технічна майстерність визначається правильною координацією всіх елементів. Заняття з навчальної освітнього компоненту «Постановка музичного апарату» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем, що формується з урахуванням тематичного плану щодо пізнання методів оволодіння грою на ударних інструментах, системних підходів набуття техніки читання нот з листа, досконалості виконавської майстерності.

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради» вивчення навчальної освітнього

компоненту «Постановка музичного апарату» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Постановка музичного апарату» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей. Загальні (ЗК), Спеціальні

Інтегральна компетентність (СК):

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ЗК 2
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	СК 18

Мета навчальної освітнього компоненту: викладання курсу «Постановка музичного апарату» має на меті ознайомити студентів з багатим вмістом знань з історії виникнення, будовою інструменту, його основними видами, котрі мають професійну спрямованість, сприяти формуванню у студентів теоретичних знань та практичних вмінь і навичок, для подальшого професійного становлення і розвитку майбутніх виконавців.

Завдання освітнього компоненту: засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити студентів самостійно застосовувати вправи та етюди для засвоєння та розвитку виконавських вмінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Постановка музичного апарату для майбутніх фахівців галузі культури і мистецтва - це основа, на базі якої відбувається засвоєння дисциплін професійного напрямку.

Практична спрямованість

Робота над опануванням простих і складних виконавських рухів, зосередження на техніці ігрового руху, відпрацювання його точності та швидкості на матеріалі, не обтяженому художніми завданнями. Три функції технічного матеріалу:

- 1) підготовча;
- 2) зміцнювальна;
- 3) виправляюча.

Індивідуальне заняття проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей. Індивідуальні навчальні заняття організуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану студента.

Для курсу постановка голосу – індивідуальні заняття передбачають:

- розвиток рухових, рухово-звукових навичок
- розвиток, слухових, метро-ритмічних навичок
- розвиток координаційних навичок
- розвиток навичок сприйняття нотного тексту
- організацію ігрового апарату, його рухливість.
- організація володіння технікою, пов'язана з формуванням рухових або рухово-технічних навичок.
- формування рухових (моторних) дій музиканта
- розширення музичного світогляду
- збагачення і розвиток емоціональної сфери
- розвиток музичних здібностей
- засвоєння певного музичного матеріалу
- формування професійного інструментального мислення

Зміст і структура навчального освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
модуль 1. I курс, I семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1			
1,2	Тема 1. Історія інструменту.	10	Реферат за темою. Робота з навчальними посібниками, підручниками тощо. Самостійний пошук відповідної інформації в мережі Інтернет
3,4	Тема 2. Склад ударної установки.	10	Презентація – доповідь. Робота з літературою. Цілеспрямована самостійна робота з аналізу гри як підготовка до подальшої педагогічної діяльності
5	Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	8	Практична робота. Відпрацювання положення рук та корпусу
6	Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	7	Практична робота контроль вірного падіння рук. Робота з відеозаписами
7,8	Тема 5. Відпрацювання одиночних ударів із метрономом.	10	Практична робота. Відпрацювання теми занять з метрономом. Робота з відеозаписами
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2			
9,10	Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	10	Самостійне опрацювання етюдів та вправ. Робота над точністю нотного тексту відповідність аплікатури; відповідність штрихів; якість звуку
11,12	Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	10	Самостійне опрацювання. підбір засобів виразності; підбір відповідних штрихів; відповідність штрихів; розуміння динаміки; художня виразність
13	Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном, тріолі.	8	Самостійне опрацювання. підбір засобів виразності; підбір відповідних штрихів; відповідність штрихів; розуміння динаміки; художня виразність
14	Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	7	Самостійне опрацювання. підбір засобів виразності; підбір відповідних штрихів; відповідність штрихів; розуміння динаміки; художня виразність
15,16	Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	10	Техніка виконання штрихів; якість інтонації; оволодіння навичками читання з листа; дотримання основних етапів; вивчення художніх творів; розуміння

			форми твору; робота над технічними труднощами. Порівняльний аналіз стилів та форм відповідних музичних творів
--	--	--	---

Самостійна робота

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі освітнього компоненту «**Постановка музичного апарату**» визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту «**Постановка музичного апарату**», пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною музичною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з записами;
- робота з пошуковими системами Інтернет.

Рекомендована література

1. Купинський К. М. “Школа гри на ударних інструментах”
4. Louies Bellson “Modern reading text in 4/4”
5. Louies Bellson “Old time leading text”
6. Charlie Fechter “Golf clubs on Fences I have known”
7. Dave Weckl “Ultimate play along” vol.1
8. Dave Weckl “Ultimate play along” vol.2
9. Dave Weckl “In session”
10. Dennis Chambers “In the pocket”
11. Dennis Chambers “Serious moves”
12. David Garibaldi “The funky beat”
13. David Garibaldi “Future sound”
14. David Garibaldi “The code of funk”
15. Jim Chapin “Advanced techniques for the modern drummer”
16. Cristiano Micalizzi “Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso”
17. Lincoln Goines & Robbie Amen “Funkyfuing the clave”
18. Nelson Faria & Cliff Corman ” Inside the Brazilian rhythm section”
19. Horacio El negro Hernandez ”Conversation in clave”
20. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 1
21. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 2
22. Johny Rabb “Jungle metodo”
23. Maria Martinez “Coordination for drumset”

Політика навчальної освітнього компоненту

Технічна майстерність визначається правильною координацією всіх елементів. Заняття з навчальної освітнього компоненту «**Постановка музичного апарату**» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем, що формується з

урахуванням тематичного плану щодо пізнання методів оволодіння грою на ударних інструментах, системних підходів набуття техніки читання нот з листа, досконалості виконавської майстерності.

Після опанування навчального освітнього компоненту «Постановка музичного апарату» студенти повинні:

знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- теорію, основні принципи, методи і поняття навчання та професійної діяльності;
- предмет освітнього компоненту, її структуру, категоріальний апарат;
- основні методи гри;
- сучасні тенденції розвитку естрадного інструментального мистецтва;
- найбільш відомих авторів інструментальних методик та їх головні праці;
- основні прийоми;
- засоби музичної виразності

вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів,
- застосовувати інноваційні підходи у навчання;
- трансформувати теоретичні знання у практичне застосування;
- робити записи свого виконання й аналізувати їх;
- аналізувати манеру виконання та прийоми інших музикантів;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- розуміти й об'єктивно оцінювати власні досягнення;
- володіти методологією й методами пізнання творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем, досягнення консенсусу.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Значна роль у самомендменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність студентів на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином студенти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів здобувачів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань, в т.ч. з питань самостійної роботи

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю доводиться до відома – протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри.

Екзамен. Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою. Теоретичний контроль знань під час проведення екзамену може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів**. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Робота на індивідуальних заняттях	10	50
Усне опитування тем програми	2	10
Самостійна робота	2	10
Екзамен	1	30
	15	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання диференційного заліку відбувається згідно положення про оцінювання успішності здобувачів освіти, що регламентує таку процедуру: здобувачу освіти, що одержав під час модульного, семестрового контролю незадовільну оцінку дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором Академії.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачіввищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічнадоброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату(відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації(вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічнудоброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.